

12.09x35.32	1	עמוד 34	הארץ - תוצרת הארץ	27/04/2020	72826162-4
אילן איגוד ישראלי לילדים נפגעים נכים - 55820					

הזדמנות להתחלה חדשה

הרהורים ומחשבות על אחדות מול אויב משותף / בועז הרמן

חברי עמותת איל"ן (צילום: איל"ן)

ומעצימה אנשים עם מוגבלות וגם מכיאה כסף חדש לשולחן. זה מרחיב את מוטת הסיוע של המדינה ומביא לביטוי את רצונות האזרחים.

ענייני תקציב

למרכה הצער, ארגוני החברה האזרחית מתמודדים כבשגרה מול גורמים בכירים במוסדות המדינה הרואים בארגונים אלו "צינורות כסף" בלבד או "קבלני משנה" כמסגרת הפרטת השירותים החברתיים במדינה. השיח פעמים רבות הוא בהתאם; פטרונ, מתעלם, כוחני.

תפיסה כזו אינה מתאימה לשותפות אסטרטגית בעשייה משמעותית לטובת איכות חייהם של מיליוני אנשים במדינה. וידוע הוא, שהבריאות, החינוך והרווחה הם בליבת דאגות האזרח והאזרחית.

נושאי תקציב לא נדרשים להיות תמיד במרכז הדיון. לפני כן יש מקום לדבר על שיתוף בידע, צרכים רצונות האנשים בשטח כמו גם דיון במגוון הכלים העומדים לרשותנו בשגרה ובמשבר. לא רק העמותות ומקבלי השירות נפגעים מדרך פעולה כוחנית שאין בה שיח אמיתי, גם המדינה מפסידה. החלטות המתקבלות בחופזה וללא התייעצות, לעיתים לא יכולות לצאת לפועל. שנית חסרים בהם מרכיבים חיוניים ונעדר מהדיון שיח על חלופות מוצלחות יותר, שלישית, מיוצרות מחלוקות מיותרות. עמותות המסייעות למדינה בניהול

האתגר החברתי, ושעובדיהן מהווים 14% ממשורות השכיר במשק, חטפו מכה קשה בתקופת הקורונה. למרות זאת, החברה האזרחית משועתת להמשיך ולסייע לאזרחים נזקקים. זו העת שהמדינה תחבק את החברה האזרחית. זה המקום לפיתוח מערכת יחסים חדשה ומכבדת תוך אימוץ שפה חדשה. זו ההזדמנות לדיון מקדם סביב נושאים חיוניים, בתפיסה מכילה שבכביסה דיאלוג, למידה וסובלנות. שינוי בגישה זו של נציגי מוסדות המדינה תהיה ראויה ומכבדת וגם תהווה דוגמה ציבורית לאתחול מערכת יחסים נדרשת לטובת חברה בריאה יותר גם בתחומים אחרים.

השיר "כמו רקפות בין הסלעים" שכתב אריאל הורוביץ על רקע מלחמת לבנון השנייה, היה ביטוי פואטי לאמירה חברתית נוקבת שתמציתה "ביום יום אנחנו חברה מטריאליסטית, רדודה ומפולגת אבל בעת צרה יוצא מאיתנו הטוב". לומר את האמת, מאז 2006 לא השתפרנו. עידן רייכל ודורון מדלי הלכו עוד יותר רחוק וניסו לחבר את השכטים שהפכנו בשנים האחרונות, בחזרה ל"שבת אחים ואחיות". אף שהשירים המרגשים הללו מבטאים שאיפה לאומית כנה ונוגעת ללב לסולידריות, לבדם לא יצליחו לאחות קרעים. נדרש שינוי עמוק של תפיסה וגם מעשה, כדי שנהיה באמת ראויים להיות "שבת אחים ואחיות".

"אחדות" מול אויב משותף, בין אם אירן או קורונה, היא אחדות מדומה, זמנית ומתעתעת. התרבות הפוליטית המתלהמת שלנו, המאופיינת בכוחנות יתר, דיכטומיות ודה- לגיטימציה של מי שחושב אחרת, זלגה גם למערכות יחסים אחרות בארץ. תרבות שאין בה דיאלוג מכבד, פתיחות והקשבה, מתכנסת למכנה משותף נמוך שבו מוצאים דפוסים של שיימינג, איזמים ופטרונות, זה ממשיך בהתעמרות וגזענות, ועלול להסתיים באלימות ופגיעה בסמלי שלטון, המהווים תשתית לקיומה של מדינה מתוקנת. אולי נוצרה הזדמנות כעת, באיום הזה שנכפה עלינו, ובהיות כולנו שווים בפני הנגיף, לאתחל את עצמנו, ולשאל, מה אנו מתכוונים להיות ב"יום שאחר". כוונתי לא להיבט הכלכלי הברור, אלא לפן החברתי שהוא קריטי לא פחות. הסדק שבתוכנו התרחב ומאיים, על יכולתנו לחיות כאן יחד. ערב יום העצמאות, יהיה נכון לבדוק אם יש בכוחנו לזנוח את הטרנד הזה ולעבור למודל הפעלה אחר המושתת על הקשבה ושיתוף פעולה. לדוגמא, שינוי הנדרש בתפיסה הקיימת בקרב חלק ממוסדות המדינה כלפי ארגוני החברה האזרחית.

אחד מהביטויים היפים והאותנטיים שלנו כחברה, בעיקר משנות ה-80 של המאה הקודמת, הוא צמיחה של חברה אזרחית דינאמית המיצרת באמצעות עמותות ערך מוסף, מקדמת שוויון ותרבות, מעניקה שירותים ותמיכה לאנשים נזקקים, משקמת